

Literární dílo Maria Victorina

Rétorika

Explanations in Ciceronis Rhetoricam, vyd. C. Halm, in: *Rhetores Latini minores*, Leipzig 1863, str. 153-304. (= Komentář k Ciceronově rétorické příručce *De inventione*.)

Gramatika

Ars grammatica vyd. H. Keil, in: *Grammatici latini VI*, Leipzig 1874, str. 3-184; novější vydání: I. Mariotti, *Marii Victorini Ars grammatica, introduzione, testo critico é commento*, Florence 1967.
(Větší část corpusu tvoří připojené dílo jinak neznámého autora jménem Aelius Festus Aphthonius. Vlastní Victorinovo dílo o gramatice představuje pouze 29 stran edice H. Keila.)

Logika

In Topica Ciceronis libri IV – doloženo u Boethia a Cassiodora

De definitionibus, vyd. T. Stangl, *Tulliana et Mario-Victoriniana*, Programm München 1888; nově otištěno in: P. Hadot, *Marius Victorinus. Recherches sur sa vie et ses oeuvres*, Paris 1971, str. 329-367; *Liber de definitionibus. Eine spätantike Theorie der Definition und des Definierens*, A. J. Pronay (vyd., něm. překlad, úvod, komentář), Frankfurt a. M. 1997.
(Pravděpodobně část jinak nedochovaného komentáře k Ciceronovým *Topikám*.)

De syllogismis hypotheticis – doloženo u Cassiodora
(Pravděpodobně část komentáře k Ciceronovým *Topikám*.)

Isagoge Porphyrii translata – doloženo u Boethia a Cassiodora; zlomkovitě dochováno v *editio prima* Boethiova Komentáře k Porfyriově *Eisagogé*; zlomky Victorinova překladu obsažené v Boethiově komentáři shromáždil a vydal P. Hadot, *Marius Victorinus*, str. 371-380.

Aristotelis Categoriae translatae

} doloženo v jednom z rukopisů Cassiodorových

Aristotelis liber Peri Hermeneias translatus Institutiones – nejisté

In Categorias libri VIII – doloženo v jednom z rukopisů Cassiodorových *Institutiones* – pochybné

Komentáře k Ciceronovým filosofickým (?) dialogům

In dialogos Ciceronis commentaria – doloženo u Jeronýma

Překlady filosofických spisů řeckých platoniků (pravděpodobně Plótina a Porfyria)

„*Libri platoniorum*“ – doloženo u Augustina

Theologické dílo

1. *Candidi Arriani ad Marium Victorinum rhetorem de generatione divina.*
2. *Marii Victorini rhetoris urbis Romae ad Candidum Arrianum.*
3. *Candidi Arriani epistola ad Marium Victorinum rhetorem.*
4. *Adversus Arium liber primus (pars prima). Liber primus de trinitate.*
5. *Adversus Arium liber primus (pars altera). Quod trinitas ὁμοούσιος sit.*
6. *Adversus Arium liber secundus. Et graece et latine de ὁμοουσίῳ contra haereticos.*

7. *Adversus Arium liber tertius. De ὁμοουσίῳ.*
8. *Adversus Arium liber quartus. De ὁμοουσίῳ.*
9. *De ὁμοουσίῳ recipiendo.*
10. *Hymnus primus.*
11. *Hymnus secundus.*
12. *Hymnus tertius.*

edice, překlady a komentáře theologického díla:

Traité Théologiques sur la Trinité, sv. 1-2, P. Henry (vyd.), P. Hadot (franc. překlad, úvod, komentář), SC 68-69, Paris 1960.

Marii Victorini opera I: Opera theologica, vyd. P. Henry a P. Hadot, CSEL 83/1, Wien 1971.

Marii Victorini Afri opera theologica, vyd. A. Locher, BT, Leipzig 1976.

Christlicher Platonismus. Die theologischen Schriften des Marius Victorinus, P. Hadot, U. Brenke (něm. překlad, úvod, komentář), Zürich / Stuttgart 1967.

Theological treatises on the trinity, M. T. Clark (angl. překlad, poznámky), The fathers of the church 69, Washington 1981.

Komentáře k epistolám sv. Pavla

Marii Victorini Afri Commentarii in epistulas Pauli ad Galatas, ad Philippenses, ad Ephesios, vyd. A. Locher, BT, Leipzig 1972

Marii Victorini opera II: Opera exegetica, vyd. F. Gori, CSEL 83/2, Wien 1986.

Základní sekundární literatura

P. Hadot, *Porphyre et Victorinus*, sv. 1-2, Paris 1968.

P. Hadot, *Marius Victorinus. Recherches sur sa vie et ses oeuvres*, Paris 1971.

P. Hadot, „Porphyre et Victorinus. Questions et hypothèses“, in: *Res Orientales* 9, Bures-sur-Yvette 1996, str. 115-125.

A. Ziegenaus, *Die Trinitarische Ausprägung der Göttlichen Seinsfülle nach Marius Victorinus*, München 1972.

W. Beierwaltes, *Identität und Differenz*, Frankfurt a. M. 1980, str. 57-74.

W. Beierwaltes, *Platonismus im Christentum*, Frankfurt a. M. 1998, str. 25-43.

M. Tardieu, „Recherches sur la formation de l'Apocalypse de Zostrien et les sources de Marius Victorinus“, in: *Res Orientales* 9, Bures-sur-Yvette 1996, str. 9-114.

Literatura v českém jazyce

V. Němec, „Duch svatý v trojičním konceptu Maria Victorina“, in: *Pán a dárce života. Setkání s Duchem svatým v Novém zákoně a křesťanské tradici*, vyd. L. Karfíková, Š. Špinka, Brno 1999, str. 26-55.

L. Karfíková, *Studie z patristiky a scholastiky II* (v tisku).